

Jövel Szentlélek Úristen!

Időpont: Húsvét utáni 6. vasárnap, 1956. május 13.

Alapige: János 15,26-16,4.

Mikor pedig eljő majd a Vigasztaló, a kit én küldök néktek az Atyától, az igazságnak Lelke, a ki az Atyától származik, az tesz majd én rólam bizonytságot. De ti is bizonytságot tesztek; mert kezdettől fogva én velem vagytok. Ezeket beszéltem néktek, hogy meg ne botránkozzatok. A gyülekezetekből kirekesztenek titeket; sőt jön idő, hogy a ki öldököl titeket, mind azt hiszi, hogy isteni tiszteletet cselekszik. És ezeket azért cselekszik veletek, mert nem ismerték meg az Atyát, sem engem. Ezeket pedig azért beszéltem néktek, hogy a mikor eljő az az idő, megemlékezzetek róluk, hogy én mondtam néktek.

Egy hét múlva itt van pünkösd ünnepe, a Szentlélek kitöltésének emlékűnepe. A mai vasárnap a pünkösdre való felkészülés vasárnapja. Szent leckéje Jézus búcsúbeszédének az a részlete, melyben megígéri tanítványainak a Szentlelket s megmondja, hogy ki a Szentlélek.

1. A Szentlélek a vigasztalásnak lelke.

Így kezdődik a szent lecke: „Mikor pedig eljő majd a Vigasztaló, akit én küldök néktek az Atyától...” /26. v./ Az a görög szó, amelyet magyar bibliafordításunk Vigasztalónak fordít, az eredetiben igen gazdag értelmű. Paraklétosz – ez az eredeti szövegben lévő szó – peres eljárásokban a védőügyvédet jelentette, aki a talán rosszindulatú vádlóval, a törvény betűihez szigorúan ragaszkodó ügyésszel s a talán elfogult tanúkkal szemben szívvel-lélekkel, tudásának teljes latba vetésével áll a vádlott pártján. Közigazgatási ügyekben így hívták a szószólót, a közvetítőt, aki a súlytalan s hatóságok előtt gyámoltalan emberek ügyét magáévá teszi s igaz ügyüket elintézi. A bajbajutott ember Paraklétosznak hívta a segítőt, aki őt a mélységből, honnan szabadulni önmaga erejéből nem tudna, felemeli, a zsákutcából, amelybe beletévedt, kivezeti. Bármelyik oldalról nézzük is azonban a szó jelentését, világos, hogy a Paraklétosz olyan valaki, aki bajainkban mellénk áll, ügyünket magáévá teszi nem kötelességből, hanem szívből, aki egy közönyös világban szeretettel nyúl a hónunk alá s talpra segít minket. Nyugodtan megmaradhatunk tehát az összefoglaló jelentésű Vigasztaló szónál, csak nem szabad ezt a szót a mai megszegényedett értelemben venni s a Szentlélekben valami szokványos részvéltálatogatót látni, aki udvariasságból kedves és kegyes szavakat mond, de azokon túl azután igazán nincs semmi benne.

Az igazi Vigasztaló úgy kell nekünk, mint egy falat kenyér. A bűneset óta szenvedés az élet. Siralom völgyévé tettük az Édenkertet. A magunk számára is, a mások számára is. A sötét felhőkön át-áttör ugyan Isten kegyelmének, jóságos gondviselésének napja, ezt a hívő jól látja, örül is neki, hálás is érte Istennek, de ez nem változtat azon a tényen, hogy neki is ki kell ürítenie a szenvedés poharát. Neki a világ általános nyomorúsága mellett még a Krisztusért is kell szenvednie. Tanítványainak is világosan megmondja ezt Jézus: „A gyülekezetekből kirekesztenek titeket; sőt jön idő, hogy aki öldököl titeket, mind azt hiszi, hogy istentiszteletet cselekszik.” /16,2. v./

A szenvedő megvigasztalása nem könnyű dolog. Nemcsak azért, mert van szenvedő, aki egyszerűen elzárkózik minden vigasztalás elől s lelke nem akar vigasztalást bevenni /Zsolt. 77,3./, hanem azért is, mert mi magunk is sohasem érezzük magunkat olyan nyomorultul tehetetlennek, mint akkor, mikor vigasztalnunk kellene. Ezért van olyan sok rosszul sikerült vigasztalás, mint például Jób történetében is a barátok részéről. Nem is tud más vigasztalni, csak a Szentlélek Úristen s aki a Szentlélek vigasztalását tovább tudja adni másnak. Ezért áldja Pál a vigasztalás istenét, aki megvigasztal minden nyomorúságunkban, hogy mi is megvigasztalhassunk bármely nyomorúságba esteket azzal a vigasztalással, amellyel Isten vigasztal minket. /II. Kor. 1,3-9./

2. Hogyan vigasztal a Szentlélek? Az igazsággal. Azt mondja Jézus, hogy a Szentlélek az igazságnak lelke. A Szentlélek tehát nem vigasztal áttatással, kegyes hazugsággal, hanem mindig igazat mond. A mi vigasztaló szolgálatunkban sokszor szembekerül egymással a szeretet és az igazság. Azt gondoljuk, hogy tapintatlanság, szeretetlenség lenne az igazság megmondása s ilyenkor inkább vétünk az igazság ellen, csak hogy a szeretet ellen ne vétkezzünk. A Szentléleknél ilyen eset nem állhat elő. Nála mindig együtt jár a szeretet és az igazság, mert míg a mi szeretetünk boldogító szeretet akar lenni, a Szentlélek szeretete üdvözítő szeretet. Míg mi azt akarjuk, hogy a szenvedő ember minél kevesebbet szenvedjen, a Szentlélek azt akarja, hogy a szenvedő a szenvedés kísértésében el ne bukjon, hanem hitben maradjon s üdvösségére legyen mindaz, amin keresztül kell mennie.

Ezért készít elő a szenvedésre. Jézus is előre megmondja tanítványainak, hogy nehéz napok következnek rájuk s hogy maga az egyház fogja üldözni őket. Meg is mondja: „Ezeket beszéltem néktek, hogy meg ne botránkozzatok. Ezeket pedig azért beszéltem néktek, hogy mikor eljő az az idő, megemlékezzetek róla, hogy én mondtam néktek.” /16,1; 4. v./ Mikor tehát a szenvedés ideje elérkezik, a Szentlélek emlékeztet minket arra, hogy nem történik velünk semmi különös inzultus. Ha Krisztust gyűlölték, azokat is gyűlölik, akik a Krisztuséi. Nem lehet

a tanítvány nagyobb Mesterénél, a szolga az ő Uránál. /Ján. 15,20./ Emlékezetünkbe juttatja a Szentlélek azt is, hogy a világban lévő atyafiságunkon is ugyanezek a szenvedések telnek be. /I. Péter 5,9./ Ennek az igazságnak elfogadása nem könnyű a szenvedés órájában, de aki elfogadja, annak a számára vigasztaló igazság lesz. Amikor a Szentlélek mindezzel Istent és az Ő világhatalmát védi a szenvedő előtt, a szenvedőt védi tulajdonképpen az Isten ellen való lázadástól.

A Szentlélek azonban egy másik igazsággal is vigasztalja a szenvedőt. Mikor Jézus a tanítványok bekövetkező üldözéséről szól, ezt mondja: „És ezeket azért cselekszik veletek, mert nem ismerték meg az Atyát, sem engem.” /3. v./ Amikor a Szentlélek vigasztal, védelmébe veszi a szenvedők előtt azokat, akik a szenvedést okozzák nekik. Rámutat a tudatlanságukra. Isten papjai, de nem ismerik Istent. Rámutat vakságukra. Jóhiszeműen azt hiszik, hogy Isten parancsának engedelmeskednek, mikor a keresztyéneket kiátkozzák az egyházból s hogy ezzel védik Isten dicsőségét és az egyház tisztaságát. Ennek az igazságnak elfogadása sem könnyű a szenvedés órájában, de aki elfogadja, annak a számára vigasztaló igazság lesz. Mikor a Szentlélek a kínzókat védi a megkínzottak előtt, a szenvedőt védi tulajdonképpen az emberek elleni lázadástól, a harag és bosszú indulatától.

Így tűnik ki, hogy a Szentlélek vigasztalása üdvözítő szeretet, mely a szenvedőt meg akarja védeni attól, hogy a szenvedés csapdájában elbukják, vagy – amint az ige mondja – megbotránkozzék.

3. A Szentlélek azonban nemcsak a vigasztalásnak és az igazságnak a lelke, hanem a bizonyágtétel lelke is. Így szól Jézus: „Mikor pedig eljő majd, akit én küldök néktek az Atyától, aki az Atyától származik, az tesz majd én rólam bizonyágot, de ti is bizonyágot tesztek; mert kezdettől fogva énvelem vagytok.” /15,26-27. v./ A Szentlélek tehát mindenkor, de különösen a szenvedések idején bizonyágot tesz és bizonyágot tétel emberekké.

Vigasztalásra szorulóknak meglátogatásakor mi is sokszor teszünk bizonyágot. Történeteket mondunk el a magunk életéből és másokéiból, melyek mind azt mutatják, hogy a szenvedésnek is van áldása, Isten a rosszból is tud jót kihozni, a legreménytelenebb helyzetekben is meg tudja mutatni hatalmát, dicsőségét és szeretetét. Beszélünk emberekről, kiknek szenvedése és türese bizonyosága annak, hogy a hit milyen csapásokat hordozni tudó erő. Ez mind szép, helyes és jó, áldott is lehet, vigasztaló ereje is lehet, de nem elég. A szenvedő megnyugtatására, könnyeinek felszárítására, fájdalom csökkentésére talán elég, de az üdvösségére nem elég. A boldogító szeretet megelégedhetik ennyivel, az üdvözítő szeretet többet akar. A szenvedőnek nemcsak emberi hithősök példájára van szüksége, hanem

elsősorban és mindenk felett Jézus Krisztusra, s reá is elsősorban nem úgy, mint a szenvedni tudás hősi példájára, hanem mint Megváltónkra. A Szentlélek a kegyelem evangéliumát hirdeti, Jézus Krisztusról, a megfeszített Megváltóról tesz bizonytságot. Erról prédikáltatott az első pünkösdkor is. Ezen az egyhúrú hegedún játszik ma is.

A megfeszített Krisztusról szóló bizonytságtétel az Atya szeretetéről szóló bizonytságtétel. Mikor a szenvedő kételkedik abban, hogy szereti-e az Isten, aki nem ad neki egészséget, állást, békés családi kört, ez a bizonytságtétel rámutat arra, hogy Isten nem úgy szerette ezt a világot, hogy minden földi jót megadott és megad benne az embernek, hanem úgy, hogy mindennél sokkal nagyobbat adott, egyszülött Fiát s ha Őt nem sajnálta értünk odaadni, miképpen ne adna meg vele együtt mindent nekünk, amire szükségünk van s ami üdvösséges! /Róma 8,32./

A megfeszített Krisztusról szóló bizonytságtétel az Atya kegyelméről szóló bizonytságtétel. Gyökerében ragadja meg a kérdést. A szenvedőnek jobban van szüksége a bűnbocsánatra, mint a szabadulásra.

Tudsz-e te minderról bizonytságot tenni? Ezt megtanulni nem lehet, de aki Krisztussal együtt él, abban mindezt munkálja a Szentlélek, a bizonytságtétel lelke.

Jövel Szentlélek Úristen, vigasztalásnak, igazságnak és bizonytságtételnek Lelke! Jövel énhozzám is! Ámen.